

РЕШЕНИЕ N 170

София, 14 април 2008 година

В ИМЕТО НА НАРОД

ВЪРХОВНИЯТ КАСАЦИОНЕН СЪД на Република България, трето наказателно отделение в съдебно заседание на трети април две хиляди и осма година, в състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: САША РАДАНОВА

ЧЛЕНОВЕ: ФИДАНКА ПЕНЕВА

ПАВЛИНА ПАНОВА

при секретар Ив.Илиева

и с участието на прокурор от ВКП – Б.Йотов

изслуша докладваното от съдията Ф.Пенева

н.дело № 86/2008 год.

Касационното производство е образувано по жалба на упълномощените защитници на подсъдимия Г. П. – адвокати Ц. П. и И. В. от САК, срещу въззивно решение № 658/3.12.2007 година на САС по в н о х д № 1075/2007 година на С. апелативен съд, с което е изменена присъдата № 37/5.07.07 г. на С. градски съд по н о х д № 1809/2007 година.

В жалбата е въведено само касационното основание по чл. 348 ал.1, т. 3 НПК – за явна несправедливост на наказанието, по смисъла на чл. 348 ал. 5, т. 1 НПК. Основното възражение е срещу това, че въззивният съд е уважил протеста на прокурора и увеличил размера на наказанието лишаване от свобода, защото не е приел като изключително смекчаващо отговорността обстоятелство, това, че подсъдимият в първия ден след деянието сам е съобщил на надлежните органи за стореното от него, с което е допринесъл в значителна степен за неговото разкриване и наказване. Направено е искане касационната инстанция да преоцени този извод и да измени атакуваното решение, като намали размера, както на наказанието, така и на увеличените обезщетения.

Пред Върховния касационен съд, подсъдимият се явява лично и с упълномощения си представител – адвокат Ц. П. от САК, която поддържа жалбата както в наказателната, така и в гражданската част, с искане за намаляване на наказанието и на присъдените обезщетения.

Подсъдимият, в последната си дума, изразява съжаление за извършеното.

Гражданските ищци С., Я. и Х. Е., се явяват лично. Техният повереник – адвокат Х. Х. от АС- П., не се явява, но представя писмена защита, в която изразява становище, въззивно решение да се остави в сила.

Прокурорът дава заключение за неоснователност на касационната жалба и оставяне на атакуваното решение в сила.

Върховният касационен съд, за да се произнесе, съобрази следното:

Жалбата е основателна.

С цитираната присъда, постановена в процедурата на съкратеното съдебно следствие по чл. 371, т. 2 НПК, подсъдимият Г. П. е признат за виновен в това, че на 9.02.2007 година, в гр. София, умишлено е умъртвил Е. Д. Е. и за престъпление по чл. 115 НК, на основание чл. 55 ал. 1, т. 1 НК, му е наложено наказание лишаване от свобода, в размер на 7 години, при строг режим на изтърпяване. Приспаднато е на основание чл. 59 НК, времето на предварителното му задържане.

Осъден е да заплати обезщетение за причинени неимуществени вреди на гражданските ищци, в размер на 30 000 лева, на съпругата на пострадалия – С. Е. и по 20 000 лева на децата му – Я. и Х. Е., ведно със законната лихва, считано от 9.02.2007 година.

Осъден е да заплати направените разноски по делото, както и съответната държавна такса, в размер на 2 800 лева.

Първостепенният съд се е разпоредил и с веществените доказателства по делото.

По протест на прокурора и жалба на частните обвинители, Софийският апелативен съд, увеличил размера на наказанието на осем години и шест месеца, а присъдените обезщетения на 100 000 лева за С. Е. и по 75 000 на Я. и Х. Е..

Размерът на дължимата държавна такса е увеличен със 7 200 лева.

Доводите на защитата за явна несправедливост на наказанието се основават на това, че при решаването на основния въпрос в производството – размерът на наказанието, въззивният съд неправилно е приел, че след като самопризнанието веднъж е отчетено, /в хипотезата на задължителното прилагане на чл. 55 ал. 1, т. 1 НК, по силата на чл. 373 ал. 2, вр. с чл. 372, ал. 4 и 371, т. 2 НПК/, то не може да се има пред вид повторно, като изключително обстоятелство по смисъла на чл. 55 НК, за да се определи наказание с по-нисък размер.

Настоящият състав намира възражението за основателно, тъй като видно от мотивите към въззивното решение, съставът на С. апелативен съд е приел, че подсъдимият, не само е направил самопризнание, но и нещо повече – „предал се сам в СДП, подпомогнат от свои съсед-полицай, че е завел дознателя до мястото където е изхвърлил оръжието. По този начин той е допринесъл за неговото намиране и въз основа на него са извършени необходимите експертизи, водещи до несъмнения извод за авторство на деянието“... С други думи, ако подсъдимия не бе извършил цитираното и прието от фактическа страна, само наличието на самопризнание не би довело до осъждането му поради забраната визирана в чл. 116 ал. 1 НПК – „обвинението и присъдата не могат да се основават само на самопризнанието на обвиняемия“. Освен това, обясненията на подсъдимия свързани с доброволното предаване на органите на полицията, сочат на обстоятелства от които се налага изводът, че той е преосмислил поведението си преди намесата на разследващите и наказващи органи. Не са установени никакви данни за това, той да се е предал поради това, че е бил застрашен да бъде разкрит. Напротив, по делото има доказателства за акцията на полицията по издирването на дееца, от които може да се заключи, че посоката е била твърде далече от личността на подсъдимия. Следователно, само поради неговото доброволно явяване и даване на подробни обяснения по механизма на деянието и средствата за извършването му са довели до неговото разкриване и наказване. Тези обстоятелства не могат да не бъдат отчетени като изключителни по своя характер, смекчаващи отговорността обстоятелства, наред с формалното самопризнание което законът изисква за приложение на съкратено съдебно следствие и задължителното приложение на чл. 55 ал. 1, т. 1 НК.

Ето защо и по тези съображения, размерът на наказанието следва да се намали до този определен от първата инстанция – седем години лишаване от свобода.

По второто възражение на защитата на подсъдимия, за увеличениния размер на присъдените обезщетения, настоящата инстанция намира, че увеличението е прекомерно и не е съобразено с разпоредбата на чл. 52 ЗЗД относно принципа за справедливост и практиката на ВКС за обезвреда на неимуществените вреди причинени от престъпление. Освен това, не е налице и основното съображение на въззивния съд за необходимостта от увеличение на размера на обезщетението, за да се компенсира нарастващата инфлация. В конкретния случай, именно поради процесуалното поведение на подсъдимия, обсъдено по-горе е постигнато сравнително бързо разследване и разглеждане на делото. Обсъжданото поведение е довело до снижаване на опасността от ощетяване на ищците от процесите на инфлацията, които по определение са право пропорционални на периода от време, от деянието до реалното получаване на обезщетението. В случая, от инкриминираната дата – 9.02.2007 година, до образуване на касационното производство – 13.02.2008 година, е изминала само една година, време относително кратко за наказателния процес в двете му фази – досъдебна и съдебна. Ето защо, по изложените съображения настоящият състав намира за законосъобразно и справедливо намаляването на размера на присъдените обезщетения, както следва – по отношение на съпругата на пострадалия – С. Е., на 50 000 лева; по отношение на пълнолетните деца – по 30 000 лева на всяко от тях. Дължимата държавна такса определена от въззивния съд, следва да се намали на 4 200 лева.

Водим от горното и на основание чл. 354 ал. 2, т. 1 и 5 НПК, Върховният касационен съд, трето наказателно отделение

РЕШИ:

ИЗМЕНЯВА частично въззивно решение № 658/3.12.2007 година на С. апелативен съд, постановено по в н о х д № 1075/2007 година, като:

1. НАМАЛЯВА размера на наказанието лишаване от свобода, на седем години;
2. НАМАЛЯВА размера на обезщетението на 50 000 лева за С. Д. Е. и за Я. Е. Е. и Х. Е. Е. – на по 30 000 лева;
3. НАМАЛЯВА размера на държавната такса на 4 200 лева.

ОСТАВЯ В СИЛА същото решение в останалата му част.

Решението е окончателно и не подлежи на обжалване.

ПРЕДСЕДАТЕЛ: [подпис]

ЧЛЕНОВЕ: 1. [подпис]

2. [подпис]